

EEN QUIZ VOL TEXTIEL

De quiz vol textiel laat je groep op een speelse manier kennismaken met het museum en de expo 100% Textiel. Van doe-opdrachten tot kennisvragen, er is voor elk wat wils!

Vorbereiding

- Voorzie een scorebord.
- Zoek een systeem waarbij een groep om ter eerst kan antwoorden. Bijvoorbeeld als eerste een geluid maken, als eerste de groepsnaam roepen, als eerste een voorwerp in de lucht steken ...
- Zorg ervoor dat elk groepje aan een tafel kan zitten.
- Voorzie twee draden per groepje. Elke draad is niet te dun en ongeveer 30cm lang.
- In elke ronde zijn er foto's en filmpjes. Zorg dat je kan presenteren en geluid afspelen.
- Optioneel: is het moeilijk om de foto's te projecteren? Dan kan je de foto's printen en knippen. Je vindt alle bijlages onderaan dit document.

De activiteit

Verdeel de groep in kleinere groepjes. Kies het aantal dat voor jouw groep het beste werkt. Laat elke groep samen rond een tafel zitten en een groepsnaam verzinnen. Schrijf de groepsnamen op het scorebord.

Er zijn in totaal drie rondes. Kies op voorhand hoeveel en welke rondes je wil spelen met je groep. Voorzie voor alle drie de rondes samen ongeveer 1,5 uur.

- Ronde 1: Welkom in het Industriemuseum.
- Ronde 2: Stof tot nadenken.
- Ronde 3: Van ruwe stof tot mooie spullen.

In elke ronde zijn er vijf opdrachten.

- Opdracht: WAAR of NIET WAAR
- Opdracht: DOEN
- Opdracht: LINKEN MET ELKAAR
- Opdracht: FILM
- Opdracht: SPREEKWOORDEN

Per opdracht moeten de groepjes zo snel mogelijk proberen antwoorden. (Tenzij anders aangegeven in de vraag.) Geef een punt aan het snelste team. Tel op het einde van de quiz de punten samen en bepaal zo welk team de textielquiz wint.

Hou nadien nog een korte nabespreking. *Wat verwacht je van het Industriemuseum? Heb je vragen waar je hoopt een antwoord op te vinden tijdens het bezoek?*

RONDE 1:

welkom in het Industriemuseum

Korte intro

In het Industriemuseum ontdek je hoe mensen en machines onze levens veranderen. De voormalige katoenspinnerij is de ideale plek om grote en kleine verhalen over de veelbewogen industriële geschiedenis weer helemaal tot leven te wekken. In de eerste ronde maken we kennis met het museum en die vele verhalen.

De opdrachten

OPDRACHT 1: FILM

Toon het filmpje waarop Véronique het Industriemuseum voorstelt. Je vindt het [filmpje hier](#).

VRAAG: Hoeveel verdiepingen heeft het Industriemuseum?
(antwoord: 5 verdiepingen)

OPDRACHT 2: DOEN

Beeld de afspraken van het museum uit. Het groepje dat het antwoord als eerste kan raden, krijgt een punt. Je kan ervoor kiezen om het zelf uit te beelden. Of je kan per groepje één persoon naar voor laten komen. Probeer nadien samen te achterhalen waarom er museumregels zijn.

Afspraken in het museum:

- Niet lopen in het museum: je kan ergens tegenaan lopen.
- Geen museumstukken aanraken: als elke bezoeker alles zou aanraken, gaat het snel kapot.
- Niet roepen: zo stoort je andere bezoekers in het museum of versta je elkaar niet meer.
- Niet eten en drinken: zo wordt het museum vuil. Kruiden trekken ongedierte en insecten aan die schade toebrengen aan de museumstukken.
- Geen foto's trekken met een flits: het licht van de flits kan schade toebrengen aan de museumstukken. (Foto's zonder flits mogen wel)

OPDRACHT 3: LINKEN

Presenteer de foto's of geef elk groepje de foto's. (zie achteraan dit document)
De groep die als eerste de **voorwerpen van oudste naar nieuwste uitvindingen kan ordenen**, krijgt een punt. **Antwoord:**

1. Drukpers (boekdrukkunst): 1445
2. Fotografie: 1826
3. Naaimachine: 1830
4. Telefoon: 1876
5. Gloeilamp: 1879
6. Auto: 1885
7. Computer: 1938

OPDRACHT 4: WAAR OF NIET WAAR

Het Industriemuseum gaat niet enkel over de vele uitvindingen. Het museum vertelt ook verhalen van de mensen achter de machines. Beroepen zijn over de jaren heen geëvolueerd. Overloop onderstaande bestaande en verzonnen beroepen. Elk groepje dat het juiste antwoord geeft, krijgt een punt.

- Heeft het beroep volgens de groepjes bestaan? Dan maken ze een O met hun armen.
- Heeft het beroep volgens de groepjes niet bestaan? Dan maken ze een X met hun armen.

X Een brillenpoetser: zoals een schoenenpoetser maar iemand die op straat brillen poetst.

O Een treinduwer: iemand die pendelaars aanduwt in overvolle treinen (bestaand beroep in o.a. Japan).

X Een supermarkt mandjes stapelaar: iemand die overal mandjes in de supermarkten op orde zet.

O Een lantaarnopsteker: iemand die, voor het bestaan van elektriciteit, alle lantaarnpalen in de straten aanstak. De lantaarnpalen werkten op gas of olie en werden met vuur aangestoken.

O Een pisproever: iemand die urine proefde om zeker te zijn dat ze niet aangelengd was met water. Vroeger verzamelden fabrieken de ammoniak van urine. Dit verbeterde het proces bij het kleuren van stoffen. Men kreeg uitbetaald per hoeveelheid urine, dus velen probeerden ze aan te lengen met water.

OPDRACHT 5: SPREEKWOORDEN

Over het thema 'Werken' bestaan er heel wat spreekwoorden. Overloop onderstaande spreekwoorden. **Welk groepje weet als eerste de betekenis van het spreekwoord?**

Ergens werk van maken:

- **beginnen werken en vlot werken**
- een kunstwerk maken
- stoppen met werken

Nattevingerwerk:

- **beginnen zonder nadenken, gokken**
- nat worden
- heel juist werken, geen fouten maken

Er is werk aan de winkel:

- De winkel heeft geen klanten meer. De winkel is failliet.
- De winkel is populair. Ze hebben veel klanten.
- **Er moet veel werk gebeuren.**

RONDE 2: stof tot nadenken

Korte intro

Textiel is alles wat met draden en stoffen te maken heeft. Het zit in kleding en interieur, maar ook in objecten waar je het niet verwacht. De derde verdieping van het Industriemuseum gaat over textiel. Want de textielindustrie zit vol met universele verhalen en unieke maakprocessen.

De opdrachten

OPDRACHT 1: WAAR OF NIET WAAR

Textiel is er altijd en overal. Overloop onderstaande voorwerpen. Zit er textiel in dit voorwerp? Elk groepje met het juiste antwoord, wint een punt.

- Denken de groepjes dat er textiel in zit? Dan maken ze een O met hun armen.
- Denken de groepjes dat er geen textiel in zit? Dan maken ze een X met hun armen.

O Theezakje

O Autoband

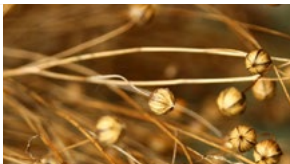
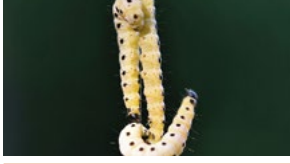
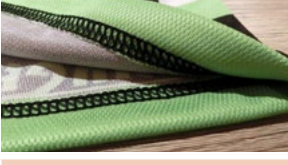
X Toetsenbord

O Koptelefoon

O Saxofoon

OPDRACHT 2: LINKEN

Textiel groeit niet aan bomen. Of toch? Presenteer of geef de foto's van de grondstoffen, de stoffen en de voorbeelden van afgewerkte producten. (zie achteraan dit document) **De groep die als eerste alle juiste linken kan leggen, wint een punt.**

Grondstof	Stoffen	Product
		
katoen	katoen	
		
vlas	linnen	
		
schaap	wol	
		
rups	zijde	
		
aardolie	polyester	

OPDRACHT 3: DOEN

Elke groep kiest één kledingstuk van iemand uit het groepje. Belangrijk is dat het kledingstuk een label heeft. Laat elk groepje op het label zoeken van welke materialen het kledingstuk is gemaakt. **Het kledingstuk waar het minste polyester in zit, krijgt een punt.** Is er een gelijkstand? Dan wint het groepje met het meeste katoen of wol in het kledingstuk.

OPDRACHT 4: SPREEKWOORDEN

Ook over textiel zijn er heel wat spreekwoorden. Welk groepje weet als eerste de betekenissen van deze spreekwoorden?

De kleren maken de man.

- Het ziet er duur uit, maar dat is het niet.
- Iemand die goed is in alles.
- **De kleren die je draagt, laten zien wie je bent.**

Een wolf in schaapskleren.

- **Iemand lijkt lief maar is gevaarlijk.**
- Iemand doet alsof hij rijk is maar is arm.
- Hij voelt zich anders dan anderen. Hij voelt zich uitgesloten.

Van katoen geven.

- Iedereen dure cadeaus geven.
- Een dikke knuffel geven.
- **Heel hard je best doen.**

OPDRACHT 5: FILM

Kijk naar dit YouTube filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=7VUTflemTWA>
YouTube: Nepal: twijnen met een spintol

VRAAG: Wat doet de vrouw? De groep die er het dichtste bij zit, wint een punt. Tip: laat je niet misleiden door de titel van het filmpje. (**Antwoord:** spinnen. Van een grondstof, vermoedelijk wol, een draad maken. Door te trekken en tegelijkertijd te draaien, vormt de wol een draad.)

RONDE 3: van grondstof tot product

Kleine intro

Het museum was vroeger een fabriek, namelijk een katoenspinnerij. Er kwamen grote pakken katoen toe en deze werden in de fabriek verwerkt tot draad. Net zoals je zag op het filmpje, maar dan met grote machines. De draden werden dan weer verkocht aan een andere fabriek die er stof van maakte.

In het museum kan je het hele proces, van katoenpluis tot eindproduct, ontdekken. Laten we als voorbereiding alle stappen al eens overlopen.

De opdrachten

OPDRACHT 1: LINKEN

Stap 1: de grondstoffen oogsten en naar de fabriek brengen.

De grondstoffen van textiel zijn afkomstig van over de hele wereld. Projecteer of geef de kaarten met de landen en de grondstoffen. (zie achteraan dit document) Het land of regio is de eerste plaats waar de grondstof ooit is waargenomen in textiel. Vandaag kan je de grondstoffen over de hele wereld vinden. **Het groepje dat als eerste de juiste linken kan leggen, wint een punt.**

Katoen	→	India
Wol	→	Zuidwest-Azië
Vlas	→	Turkije
Zijderupsen	→	China
Aardolie	→	Groot-Brittannië

OPDRACHT 2: DOEN

Stap 2: van grondstof tot draad

Een grondstof moet eerst bewerkt en schoongemaakt worden voor je er een draad van kan maken. Via machines 'kammen' ze de katoenpluis mooi en klaar om gesponnen te worden tot een draad.

Om een draad steviger te maken, kan je hem TWIJNEN. Twijnen is het draaien van meerdere draden tot één stevigere draad. Het is niet zo simpel als het lijkt. Geef elk groepje twee draden. De draden zijn best niet te dun en ongeveer 30 cm lang. Geef elk groepje de handleiding voor het twijnen. (zie achteraan dit document)

Het groepje dat als eerste een armbandje perfect kan twijnen wint een punt.

OPDRACHT 3: FILM

Stap 3: van draad tot stof

Van verschillende draden kan je een stof maken. Er zijn verschillende technieken. Weven en viltten zijn de meest gekende en de meest universele technieken. Opvallend is dat bij het uitvoeren van de technieken in verschillende culturen vaak gezongen wordt. Kijk naar onderstaande twee filmpjes:

Weven: <https://www.youtube.com/watch?v=NhqyIN8CPDg>
YouTube: *The Woven Sounds - The singing of a Qashqai weaver.*

Viltten: <https://www.youtube.com/watch?v=bOIZC16Jtz8>
YouTube: *1941 - Gaelic Waulking Songs in the Outer Hebrides.*

VRAAG: Om te viltten heb je drie dingen nodig. Wol, water en ? (Antwoord: zeep) Als tip kan je het filmpje van het viltten nog eens tonen. Zien ze het schuim van de zeep?

OPDRACHT 4: SPREEKWOORDEN

Stap 4: afwerken van de stof tot een product

In de laatste stap wordt de stof volledig afgewerkt: gekleurd, bedrukt, glanzend of zachter gemaakt, geknipt, genaaid ... Met naald en draad worden kleren in alle maten en vormen gemaakt. Je kan het soms zo gek niet bedenken. Een naald is een dagdagelijks voorwerp geworden dat zelfs tot in onze taal terug te vinden is. **Welk groepje weet als eerste de betekenissen van deze spreekwoorden?**

Door het oog van de naald kruipen.

- Je maakt je heel klein.
- Alle kleine details zien.
- **Net op tijd kunnen ontsnappen.**

Van naald tot draad.

- **Alle kleine details zien.**
- Het is niet ver.
- Iedereen hoort erbij. Iedereen is gelijk.

Heet van de naald.

- heel spannend
- heel snel
- **heel nieuw**

OPDRACHT 5: WAAR OF NIET WAAR

Reflectie op het maakproces: fast fashion

Door grote textielfabrieken en webshops kan er heel snel kleding gemaakt en verkocht worden. Niet meer op maat, zoals de kleermakers vroeger in het dorp deden. Maar grote hoeveelheden in dezelfde maten zoals smal, medium en large. Dat heeft zijn nadelen: werknemers werken in slechte omstandigheden, de kwaliteit is minder goed en mensen gooien kleding sneller weg omdat de mode zo snel verandert. Laten we enkele cijfers eens onder de loep nemen. **De groepjes met de juiste antwoorden, winnen een punt:**

Klopt het cijfer volgens de groepjes? Dan maken ze een O met hun armen.

Klopt het cijfer volgens de groepjes niet? Dan maken ze een **X** met hun armen.

X Om één jeansbroek te maken, heb je gemiddeld 700 liter water nodig.
(**Antwoord:** veel meer, gemiddeld 7000 liter)

O Om één T-shirt te maken, heb je gemiddeld 2500 liter water nodig.

X Elk jaar wordt er duizend ton onverkocht textiel in Europa vernietigd.
(**Antwoord:** meer dan 260 duizend ton)

katoen

katoen

rups

zijde

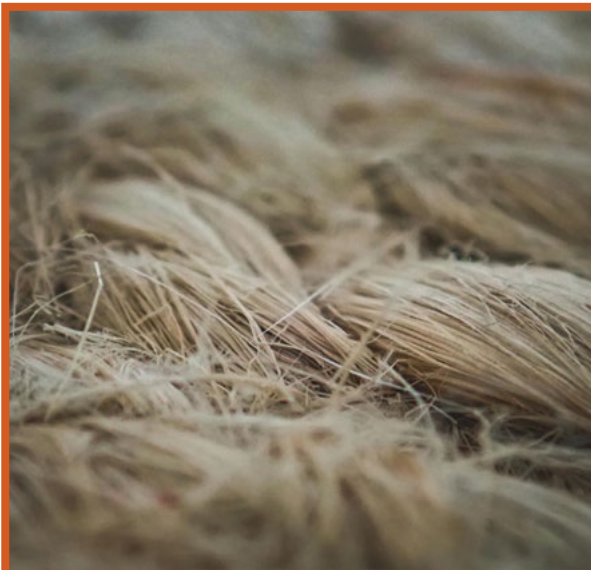
schaap

wol

vlas

linnen

aardolie

polyester

product

grondstoffen

stof

aardolie

wol

Verenigd Koninkrijk

katoen

vlas

zijderups

China

Zuidwest-Azië

Turkije

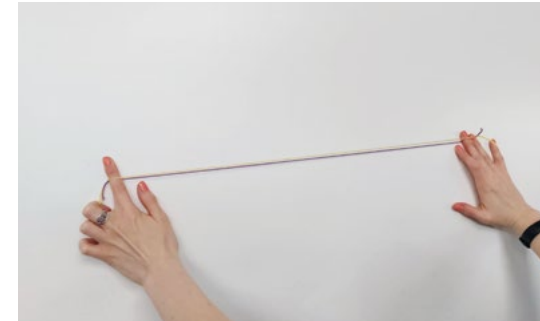

India

TWIJNEN – Per twee

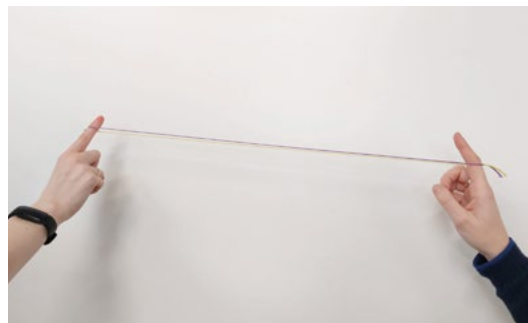
STAP 1

Neem twee draden.
Knoop de draden aan elkaar.

STAP 2

Werk met twee personen.
Steek elk een vinger aan een knoop.
Span de draad op.

STAP 3

Draai het touw.
De twee personen draaien in wijzerzin.

Wijzerzin = de richting van de klok.

Draai tot de draden spannen.

STAP 4

Eén persoon houdt het midden vast.
Laat niet los!
Breng de knopen bij elkaar.
Eén persoon houdt de twee knopen
en het midden vast.

STAP 5

Laat het midden los.
Op hetzelfde moment
sla je de draad in de lucht.

STAP 6

Klaar!
Knoop de armband
aan je arm. .

